

WPROWADZENIE

Temat świętości należy do klasycznej problematyki religioznawczej i teologicznej. W kontekście religioznawczym koncentruje się on wokół doświadczenia transcendencji, *numinosum*, dzięki któremu człowiek religijny przeczuwa obecność boskiej mocy w świecie. W perspektywie teologicznej świętość w pierwszym i podstawowym sensie jest określeniem przymiotu, który wyraża boskość Boga, a więc jego całkowitą odmienność, ale także suwerenną władzę nad swoim stworzeniem. Biblijna refleksja nad świętością Boga jest skondensowana w potrójnym zawołaniu: „Święty, Święty, Święty” (*trishagion*), będącym wyrazem uwielbienia, jakie serafiny oddają Bogu (Iz 6, 3), a podjętym na nowo w apokaliptycznym opisie niebiańskiej adoracji (Ap 4, 8).

Użycie przymiotnika „święty” na określenie człowieka musi być zawsze związane z tym pierwszorzędnym jego znaczeniem. Naród wybrany zostaje określony jako święty właśnie dlatego, że został wybrany przez Boga na swoją wyłączną własność. To wybranie jest jednocześnie zobowiązaniem do życia zgodnego z Bożym porządkiem w sferze społecznej i osobistej. Taki sposób życia i postępowania musi prowadzić do oddzielenia od inaczej żyjących społeczności, swoistego „wyjęcia” z przestrzeni rządzącej się nie-Bożymi zasadami. W ten sposób przymiotnik „święty” nabiera znaczenia zobowiązania moralnego, zawsze opartego na uprzedzającej i niezasłużonej łasce Boga i Jego wybraniu, wymagającego jednak współpracy i wysiłku człowieka.

Starotestamentalne wezwanie do uświęcenia: „Świętymi bądźcie, jak Ja jestem święty” (Kpł 11, 44) jest podjęte przez chrześcijan i staje się widzialnym znakiem darowanego im przez łaskę odkupienia i nowego życia w Chrystusie (1 P 1, 15-16). Idea świętości, rozumiana jako oddzielenie, wyjęcie spośród tego, co świeckie, przeznaczenie do użytku innego, stoi u podstaw odniesienia tego pojęcia także do przedmiotów, miejsc i czasów w szczególnie sposób poświęconych Bogu i Jego czci.

Na wyjątkową uwagę zasługuje odniesienie pojęcia świętości do Kościoła, tak charakterystyczne dla autorów nowotestamentalnych. Kościół jest święty świętością Jezusa Chrystusa mimo wszystkich braków i wad, będących rezul-

tatem grzechów jego członków. Mimo grzeszności ludzi Kościoła, Nowy Testament nie waha się nazywać świętymi wierzących w Chrystusa. Są oni święci mocą Bożego powołania oraz dzięki uświęcającej łasce Bożej. Świętość nie jest jedynie zadaniem nałożonym niejako „od zewnątrz”, ale odpowiada wewnętrznej dynamice rozwoju osoby, stworzonej na obraz i podobieństwo Boże. Właśnie dzięki temu wewnętrznemu ukierunkowaniu na Boga i istotowemu podobieństwu do Niego człowiek może dążyć do świętości. Celem tego dążenia jest ostateczne spełnienie w Bogu.

W odróżnieniu od nurtów duchowości, rezerwujących dążenie do świętości jedynie dla wybranych, za których uważano zazwyczaj członków stanu duchownego lub osoby konsekrowane, Sobór Watykański II podkreśla powszechne powołanie wszystkich ochrzczonych do świętości (KK 32; 39). Dzięki dążeniu do wzajemnego uświęcenia wierzący w Chrystusa mają nie tylko realizować swoje własne posłannictwo, ale przyczyniać się także do tego, że „dzięki [...] świętości chrześcijan, także w społeczności ziemskiej rozwija się bardziej godny człowieka sposób życia” (KK 40). Wyrazem przekonania Kościoła, że powszechne powołanie do świętości nie jest nieosiągalnym ideałem, ale realną, realizowaną przez wielu możliwością, są liczne beatyfikacje i kanonizacje ostatnich lat. Ogłaszając błogosławionych i świętych różnych narodowości, stanów, zawodów i życiowych powołań, Kościół ukazuje światu bogactwo świętości będącej ostatecznie darem Boga.

Zamieszczony w niniejszym tomie wybór tekstów dotyczących świętości, rozważanej z perspektywy różnych dziedzin teologicznych, pragnie zainspirować do dalszej refleksji nad tym, dla przyszłości Kościoła i świata decydującym, zagadnieniem.

ks. prof. dr hab. Marian Machinek MSF